

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Pełnomocnik Ministra Spraw Zagranicznych
do spraw postępowań przed Europejskim
Trybunałem Praw Człowieka
Paweł Wierdak

Warszawa, 25 marca 2026 r.

Sprawozdanie z posiedzenia Zespołu ds. Europejskiego Trybunału Praw Człowieka¹, które odbyło się w dniu 30 września 2025 r.

Spotkaniu przewodniczył Pełnomocnik Ministra Spraw Zagranicznych ds. postępowań przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka, Paweł Wierdak („Pełnomocnik”).

I. Informacja o bieżącej działalności Pełnomocnika.

1. Sprawy zakomunikowane Rządowi w III kwartale 2025 r.

W okresie od 1 lipca 2025 r. do 29 września 2025 r. Europejski Trybunał Praw Człowieka („ETPC”, „Trybunał”) zakomunikował rządowi RP **72 nowe skargi**. 70 z nich dotyczyło przewlekłości postępowań cywilnych i karnych. Jedna skarga dotyczyła prawa do swobody wypowiedzi w związku ze skazaniem skarżącego na karę grzywny za zniestawienie (*Kos p. Polsce*), a jedna – prawa do poszanowania mienia z uwagi na wymierzenie przez organy podatkowe podatku od osób fizycznych w związku z zakwestionowaniem umowy darowizny na rzecz spółki cypryjskiej (*Wawerski p. Polsce*).

Łącznie w 2025 r. zakomunikowanych zostało 115 nowych skarg.

Pełnomocnik przekazał również informację nt. nowych środków tymczasowych - od daty poprzedniego posiedzenia Zespołu (18 czerwca 2025 r.) Trybunał zastosował **środek tymczasowy w stosunku do Polski 51 razy, a łącznie od początku roku – 96**. Wszystkie te przypadki związane są z wejściem w życie przepisów o zawieszeniu prawa do wnioskowania o ochronę międzynarodową i zobowiązują Polskę do niewydalania cudzoziemca z Polski. Jednocześnie Pełnomocnik wskazał, że aktualnie **25 z nałożonych środków jest nadal w mocy**, a rząd przedkłada Trybunałowi żądane informacje. 63 środki zostały uchylone, a 8 nie zostało przedłużonych. Ponadto, spośród 71 spraw, w których zastosowane wcześniej środki zostały uchylone albo nie zostały przedłużone, **Trybunał skreślił 56 z listy spraw**.

2. Orzeczenia wydane lub notyfikowane w III kwartale 2025 r.

W okresie od 1 lipca do 29 września 2025 r. Trybunał notyfikował 13 orzeczeń w sprawach przeciwko Polsce, w tym 2 wyroki oraz 11 decyzji, obejmujących łącznie 22 skargi.

- Spośród **11 decyzji: (i)** 6 zatwierdzało ugodę (rozstrzygając łącznie 12 skarg) – dwie dot. przewlekłości postępowań, po jednej ugodzie dotyczyło zarzutów związanych z praworządnością, dostępu do sądu i prawa do poszanowania życia rodzinnego w kontekście ustalenia kontaktów z dorosłą, niepełnosprawną siostrą skarżącego, kontroli osobistych osadzonego oraz swobody wypowiedzi; **(ii)** 2 decyzje zatwierdzały

¹ Powołanego Zarządzeniem nr 73 Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lipca 2007 r. z późniejszymi zmianami.

deklaracje jednostronne (rozstrzygając 5 skarg) i dotyczyły przewlekłości postępowań; (iii) 2 decyzje stwierdzały niedopuszczalność skargi – jedna z uwagi na niedopuszczalność *ratione materiae* skargi podnoszącej zarzut dyskryminacji i naruszenia prawa do własności w związku z odmową przyznania skarżącej świadczenia pielęgnacyjnego na opiekę nad niepełnosprawnym mężem z powodu nabycia przez nią uprawnienia do świadczenia emerytalnego, które było w niższej wysokości (*Dudek p. Polsce*), a druga z powodu nadużycia prawa do skargi z uwagi na zatajenie przez skarżącego informacji o swoich wcześniejszych skargach do Trybunału, dotyczących zarzutu przewlekłości tego samego postępowania, w których uzyskał już słuszne zadośćuczynienie (*Słowiński p. Polsce*); (iv) jedna decyzja dotyczyła skreślenia sprawy z listy skarg z uwagi na zaprzestanie popierania jej przez skarżącego (*Zawiślak p. Polsce*).

- **2 wyroki:** (i) wyrok *Bednarek i inni p. Polsce* z dnia 10 lipca 2025 r. (nieostateczny) dotyczył proceduralnego naruszenia zakazu niehumanitarnego lub poniżającego traktowania i zakazu dyskryminacji z uwagi na orientację seksualną (art. 3 w związku z art. 14 Konwencji) z powodu niedopełnienia przez państwo pozytywnego obowiązku zapewnienia, aby akty przemocy motywowane nienawiścią nie pozostały bez adekwatnej odpowiedzi – Trybunał stwierdził, że sprawcom pobicia skarżących motywowanego nienawiścią wobec osób LGBTI nie został postawiony zarzut ani nie zostali skazani za przestępstwo motywowane nienawiścią, a ich motywacja nie została też wzięta pod uwagę przy wymiarze kary. Zatem brak w prawie krajowym uwzględnienia przestanki orientacji seksualnej wśród podstaw przestępstw z nienawiści nie został zrównoważony uwzględnieniem tej motywacji przy wymierzaniu kary, przez co odpowiedź państwa na akt przemocy wobec skarżących nie była wystarczająca; (ii) wyrok *Siedlecka p. Polsce* z dnia 31 lipca 2025 r. (nieostateczny) dotyczył naruszenia art. 5 ust. 1 Konwencji w związku z zatrzymaniem w 2017 r., na okres dwóch godzin, skarżącej-dziennikarki podczas manifestacji, które to zatrzymanie, z uwagi na zakres i czas trwania ograniczeń nałożonych na skarżącą, stanowiło w istocie pozbawienie wolności bez wystarczających podstaw prawnych. Trybunał podkreślił, że władze nie wykazały, że cały okres rzeczywistego zatrzymania był niezbędnym do przeprowadzenia czynności identyfikujących ze skarżącą.

3. Sprawy w procesie wykonywania.

Według stanu na dzień 29 września 2025 r., w procesie wykonywania pod nadzorem Komitetu Ministrów Rady Europy znajdowały się **162 orzeczenia** w sprawach polskich, w tym 123 wyroki i 39 decyzji zatwierdzających ugodę. 56 wyroków zostało przez Komitet Ministrów sklasyfikowanych jako wiodące, a 75 jako powtarzalne (przy czym kilka wyroków jest jednocześnie wiodących dla pewnej kwestii, a powtarzalnych w odniesieniu do innej, więc widnieją w obu klasyfikacjach). Orzeczenia znajdujące się w procesie wykonywania odzwierciedlają, aczkolwiek często z pewnym opóźnieniem, trendy w skargach komunikowanych. Stąd też niezmiennie najwięcej spraw dotyczy problemu przewlekłości postępowań cywilnych i karnych (34 sprawy) oraz postępowań administracyjnych i sądowno-administracyjnych (15 spraw).

Od początku 2025 r. Komitet Ministrów RE zamknął nadzór nad **14 orzeczeniami**.

4. Pozostałe informacje.

Projekt ustawy o wykonywaniu orzeczeń ETPC. Pełnomocnik przedstawił aktualizację informacji o stanie prac nad projektem ustawy o wykonywaniu orzeczeń ETPC, wskazując, że zakończył się proces uzgodnień, opiniowania i konsultacji publicznych. Poinformował o dużym zainteresowaniu projektem - również ze strony członków Zespołu i uczestników jego posiedzeń, czego odzwierciedleniem były liczne uwagi, w przeważającej większości pozytywnie odnoszące się do materii projektowanej ustawy. Poinformował także o dwóch

konferencjach uzgodnieniowych ws. projektu, które odbyły się na początku września br. MSZ starał się uwzględnić jak najwięcej z otrzymanych uwag, o ile nie podważały samej zasadności regulacji i jej istoty, nie wychodziły poza jej zakres przedmiotowy oraz o ile zostały zgłoszone w terminie. Natomiast uwagi, które z różnych powodów nie mogły zostać uwzględnione w całości lub w części, zostały opatrzone stosownym wyjaśnieniem, które można zobaczyć w tabelach ze zgłoszonymi uwagami, dostępnych na stronie rządowego procesu legislacyjnego (nr w wykazie: UD177).

Odnosnie do etapu, na którym projekt się znajduje, Pełnomocnik poinformował, że został on przekazany do rozpatrzenia przez Stały Komitet Rady Ministrów.

Informacja o wizycie Prezesa ETPC w Polsce. Pełnomocnik poinformował, że w dnia 1-3 października 2025 r. przyjedzie do Polski z wizytą nowy Prezes Trybunału, Mattias Guyomar. Prezes przyjeżdża na zaproszenie Naczelnego Sądu Administracyjnego i weźmie udział w konferencji „75 lat Europejskiej Konwencji Praw Człowieka – doświadczenia sędziów sądów administracyjnych” w dniu 2 października 2025 r. Ponadto ma zaplanowane spotkania z Prezesem Rady Ministrów Donaldem Tuskiem, Ministrem Sprawiedliwości Waldemarem Żurkiem oraz Podsekretarz stanu w MSZ.

XVI Warszawskie Seminarium Praw Człowieka. Pełnomocnik poinformował członków Zespołu o dacie i temacie kolejnej edycji Seminarium – odbędzie się ono 17 listopada 2025 r. i zostanie poświęcone tematowi praw człowieka, prawnym i geopolitycznym kontekstom migracji. Głównym prelegentem, który wygłosi wystąpienie wprowadzające, będzie Komisarz Praw Człowieka Rady Europy, Michael O’Flaherty. Wszyscy członkowie Zespołu i uczestnicy jego posiedzeń zostali zaproszeni do aktywnego udziału w tym wydarzeniu.

Informacja o przyjęciu Raportu z wykonywania wyroków ETPC przez PL za 2024 r. Pełnomocnik poinformował o przyjęciu w dniu 24 lipca 2025 r. przez Radę Ministrów rocznego Raportu z wykonywania wyroków Trybunału za 2024 r. Raport zostanie opublikowany na stronie internetowej MSZ. Pełnomocnik zwrócił też uwagę na drobne zmiany wprowadzone w najnowszym raporcie: **(i)** rozbudowany został Załącznik A, zawierający nie tylko wykaz, ale też krótki opis wszystkich orzeczeń wydanych w sprawach polskich w 2024 r. – tak, aby łatwiej było sprawdzić istotę danej decyzji czy wyroku i sprawdzić wynikający z nich standard; **(ii)** połączone zostały Załączniki B i C tak, aby w jednym załączniku zawarty był wykaz wszystkich przesłanych do Komitetu Ministrów RE informacji, planów i raportów oraz tłumaczenia wybranych dokumentów. Nowością jest też, że w przypadku krótkich informacji albo wcześniejszych wersji dokumentu, gdy w danej sprawie przesłano więcej niż jeden plan czy raport w danym roku i ich treść w znacznym stopniu się powtarza, dokumenty te nie zostały przetłumaczone, a zamiast tego informacja o ich treści została zawarta w wykazie, wraz z odesłaniem do pełnej treści w bazie HUDOC-EXEC; **(iii)** dodatkowo, w ramach ułatwienia, w tekście raportu zostały zawarte odesłania z aktywnymi hiperłączami, np. do pełnych treści przesłanych dokumentów, decyzji Komitetu Ministrów RE, rezolucji zamykających czy komunikacji uprawnionych podmiotów.

II. Informacja na temat ostatniego posiedzenia KMRE poświęconego nadzorowi nad wykonywaniem wyroków ETPC.

W agendzie posiedzenia Komitetu Ministrów RE poświęconemu nadzorowi nad wykonywaniem wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, które odbyło się w dniach 15-17 września 2025 r. znalazło się **11 wyroków w sprawach dotyczących praworządności w Polsce**, podzielonych na trzy grupy: **(i)** *Xero Flor w Polsce sp. z o.o. p. Polsce* (wyrok z dnia 7 maja 2021 r.); **(ii)** grupa *Reczkowicz* (obejmująca wyrok *Reczkowicz p. Polsce* z dnia 22 lipca 2021 r., *Dolińska-Ficek i Ozimek p. Polsce* z dnia 8 listopada 2021 r. oraz *Advance Pharma Sp. z o.o. p. Polsce* z dnia 3 lutego 2022 r.), z którą rozpatrywane są też wyroki w sprawach *Broda i Bojara p. Polsce* (wyrok z dnia 29 czerwca 2021 r.), *Grzęda p.*

Polsce (wyrok z dnia 15 marca 2022 r.), *Pająk i inne p. Polsce* (wyrok z dnia 24 października 2023 r.) oraz *Wałęsa p. Polsce* (wyrok pilotażowy z dnia 23 listopada 2023 r.); oraz (iii) wyroki w sprawach *Juszczyszyn p. Polsce* (wyrok z dnia 6 października 2022 r.), *Żurek p. Polsce* (wyrok z dnia 16 czerwca 2022 r.) i *Tuleya p. Polsce* (wyrok z dnia 6 lipca 2023 r.).

W omawianych sprawach Komitet Ministrów RE przyjął konsensualnie **trzy decyzje** – osobną do każdej z ww. grup, bez przeprowadzania debaty.

W decyzji dot. grupy *Reczkowicz*, obejmującej wyrok *Wałęsa*, Komitet Ministrów RE m.in.:

- wezwał władze polskie do zakończenia prac legislacyjnych mających na celu rozwiązanie problemu braku niezależności Krajowej Rady Sądownictwa poprzez zapewnienie, aby sędziowscy członkowie tego organu byli wybierani przez sędziów, a ponadto - do czasu przyjęcia tych zmian - zachęcił wszystkie władze do powstrzymania się od powoływania nowych sędziów, w szczególności w Sądzie Najwyższym;
- zachęcił do szybkiego zakończenia prac i przyjęcia ustawy regulującej status sędziów wybranych z udziałem nieprawidłowo ukształtowanej KRS oraz wydanych przez nich orzeczeń;
- odnotował z zainteresowaniem, że projekt ustawy regulującej status sędziów (mowa o projekcie z 13 maja 2025 r., aktualnego na czas sporządzania planu działań) zakłada likwidację Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych SN oraz skargi nadzwyczajnej i uznał, że takie rozwiązanie wydaje się właściwym rozwiązaniem kwestii podniesionych w wyroku *Wałęsa*;
- w odniesieniu do kwestii zapewnienia ochrony prezesom sądów przed arbitralnym odwołaniem ich z funkcji, władze polskie zostały zachęczone do włączenia takich gwarancji do nowelizacji ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych (p.u.s.p.), która zakłada zwiększenie roli samorządu sędziowskiego;
- w zakresie dalszego orzekania sędziów po osiągnięciu przez nich wieku przejścia w stan spoczynku – odnotował plany powrócenia do rozwiązań sprzed zmian z 2017 r., wezwał do szybkiej finalizacji prac, a jednocześnie odnotował praktyczne rozwiązania tymczasowe, pozwalające już obecnie takim sędziom na dalsze orzekanie.

W decyzji dotyczącej spraw *Juszczyszyn*, *Tuleya* oraz *Żurek*, Komitet Ministrów RE m.in.:

- odnotował korzystanie z instytucji rzeczników dyscyplinarnych *ad hoc* do prowadzenia postępowań dyscyplinarnych wszczętych z powodu badania przez sędziów prawidłowości powołań innych sędziów;
- zachęcił, aby korzystając z prac legislacyjnych nad nowelizacją ustawy p.u.s.p., sformułować w sposób jak najbardziej jasny i precyzyjny przesłanki odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów, aby uniknąć ich arbitralnej interpretacji;
- w odniesieniu do naruszenia art. 10 Konwencji, wezwał władze polskie do przekazania informacji nt. konkretnych gwarancji przed nadużyciami w stosowaniu środków przeciwko sędziom - poza kontekstem postępowania dyscyplinarnego - w związku z wyrażanymi przez nich poglądami w obronie rządów prawa i niezawisłości sędziów;
- w odniesieniu do środków indywidualnych – odnotował, że skarżący w sprawie *Żurek* nie doświadcza już negatywnych konsekwencji stwierdzonego przez ETPC naruszenia art. 10 Konwencji, skarżący w sprawie *Juszczyszyn* powrócił do orzekania w swoim wydziale i otrzymał ze swojego sądu publiczne przeprosiny za sposób traktowania go przez byłego prezesa, a także że postępowanie karne wobec skarżącego w sprawie *Tuleya* zostało umorzone.

W decyzji dotyczącej wyroku w sprawie *Xero Flor*, Komitet Ministrów RE m.in.:

- odnotował z głębokim zaniepokojeniem, że przyjęte w odpowiedzi na jego wcześniejsze decyzje ustawy o Trybunale Konstytucyjnym i wprowadzająca, nie wejdą

- w życie z uwagi na uznanie ich za niezgodne z Konstytucją przez TK orzekający w składzie z udziałem dwóch nieprawidłowo powołanych sędziów;
- w związku z tym wezwał władze polskie do przedstawienia informacji nt. alternatywnych środków, dzięki którym zapewnią zgodny z prawem skład TK, uregulują status orzeczeń wydanych z udziałem nieprawidłowo powołanych sędziów TK oraz zapobiegną nadmiernemu wpływowi na wybór sędziów TK.

III. Informacja właściwych resortów i innych podmiotów na temat planów dotyczących wykonania i postępów w realizacji poszczególnych orzeczeń ETPC.

- Informacja nt. wykonywania wyroku *Mazowiecki p. Polsce* (skarga nr 34734/13, wyrok z dnia 8 czerwca 2023 r.).

Pełnomocnik przypomniał, że sprawa *Mazowiecki p. Polsce* dotyczyła naruszenia prawa do poszanowania mieszkania (art. 8 Konwencji) z powodu braku wystarczających gwarancji proceduralnych zabezpieczających przed arbitralnością organów śledczych w kontekście przeszukania mieszkania skarżącego bez uprzedniej zgody sądu i skutecznej kontroli sądowej po przeszukaniu.

Na tle tego wyroku zidentyfikować więc można dwa problemy źródłowe stwierdzonego naruszenia: (i) arbitralność oceny przesłanek przeprowadzenia przeszukania bez uprzedniej zgody (tj. przypadek niecierpiący zwłoki) oraz (ii) brak zbadania, w ramach sądowej kontroli przeprowadzonej *post factum*, kwestii arbitralności zastosowania ww. przesłanki. Problemy te mogą zostać rozwiązane albo poprzez zmianę praktyki Policji, prokuratury i sądów oraz wdrożenie środków upowszechniających skierowanych do nich, albo poprzez zmianę legislacyjną przepisu art. 220 k.p.k.

Pełnomocnik Komendanta Głównego Policji ds. Ochrony Praw Człowieka, mł. insp. Anna Maj-Wydra wskazała, że w odpowiedzi na wyrok ws. *Mazowiecki p. Polsce* w 2024 r. wdrożono szereg działań szkoleniowych i upowszechniających. Omawiany wyrok został opublikowany na portalu wewnętrznym Policji, upowszechniony wśród komend regionalnych oraz włączony do szkoleń funkcjonariuszy Policji, zarówno tych realizowanych centralnie (przez Akademię Policyjną w Szczytnie, gdzie jest omawiany w formie kazusu, na szkoleniach podstawowych, oficerskich i aspiranckich), jak i szkoleniach realizowanych lokalnie, np. przez pełnomocników policji ds. ochrony praw człowieka.

Przedstawicielka Policji podkreśliła, że funkcjonariusze zawsze działają zgodnie z prawem i w granicach prawa (art. 227 k.p.k.). Poinformowała o wytycznych nr 3 KGP ws. wykonywania niektórych czynności dochodzeniowo-śledczych przez policjantów, w których m.in. określone zostało dokładnie, co powinien zawierać wniosek do prokuratora o przeszukanie.

Przedstawicielka Ministerstwa Sprawiedliwości, dr Anna Sporczyk-Popielarczyk, dodała, że działania upowszechniające zostały podjęte również na poziomie tego resortu. Wyrok *Mazowiecki p. Polsce* został przetłumaczony na j. polski i zamieszczony na stronie internetowej MS, a informacja o nim została opublikowana w aktualnościach na tej stronie oraz uwzględniana w rozsyłanym przez MS newsletterze. Ponadto tłumaczenie wyroku zostało przesłane do właściwych sądów, które orzekały w sprawie skarżącego, a dodatkowo do prezesów wszystkich sądów okręgowych z prośbą, aby wyrok rozpowszechnić wśród wszystkich karnistów i koordynatorów ds. międzynarodowych i praw człowieka w sprawach karnych. Podkreśliła też, że w systemach informacji prawnej LEX i Legalis dostępne jest tłumaczenie na j. polski omawianego wyroku, zatem każdy sędzia ma do niego swobodny dostęp.

Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury przeprowadziła szkolenie, w ramach którego omówiony został m.in. wyrok w sprawie *Mazowiecki*.

Odnosząc się do ewentualnych zmian legislacyjnych - MS przyjmowało do tej pory, że działania skierowane na zmianę praktyki będą wystarczające, uznając, że źródłem naruszenia było zbyt ogólne uzasadnienie, jednak obecnie nie wyklucza, że zmiany legislacyjne będą jednak potrzebne. W związku z tym zwrócono się do właściwego departamentu resortu (Departament Prawa Karnego) z prośbą o rozważenie zasadności ewentualnego opracowania zmian w zakresie wynikającym z wyroku w sprawie *Mazowiecki p. Polsce*.

Dodatkowo Zastępca Pełnomocnika MSZ zwróciła się do MS z prośbą o przedstawienie, jaki jest obecny zakres kontroli sądowej dot. przeszukań. MS przyznał, że sąd z urzędu bada jedynie bezwzględne przyczyny odwoławcze i jest związany zarzutami podniesionymi w zażaleniu. Zatem zakres kontroli zależy od zarzutów podniesionych w zażaleniu.

- **Informacja nt. wykonywania grupy wyroków *K.J. p. Polsce* (skarga nr 30813/14, wyrok z dnia 1 marca 2016 r.).**

Grupa wyroków *K.J. p. Polsce* (obejmująca pięć wyroków) dotyczy naruszenia prawa do poszanowania życia rodzinnego i prywatnego z uwagi na nadmierny czas trwania postępowania o wydanie dziecka prowadzonego na podstawie Konwencji o cywilnych aspektach uprowadzenia dziecka za granicę.

Ostatni raport informujący o działaniach rządu został przekazany Komitetowi Ministrów Rady Europy pod koniec 2020 r. Konieczne jest więc przedstawienie aktualnych informacji, w szczególności w zakresie wpływu zmian legislacyjnych z 2018 r. (tj. *ustawy o wykonywaniu niektórych czynności organu centralnego w sprawach rodzinnych z zakresu obrotu prawnego na podstawie prawa UE i umów międzynarodowych*), których celem było zapewnienie sprawnego prowadzenia postępowań ws. nakazania powrotu dziecka, oraz danych statystycznych odnoszących się do tego rodzaju postępowań. Jednocześnie warto zaznaczyć, że od dwóch lat Trybunał nie zakomunikował Polsce żadnej nowej skargi dotyczącej omawianego problemu, a ostatni wyrok pochodzi sprzed ponad 3 lat (oczekiwany jest wkrótce wyrok w sprawie *T.T. p. Polsce*, która dotyczy jednak kwestii wykonania nakazu o powrocie dziecka, a nie długości postępowania ws. wydania dziecka).

Przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości, sędzia Paweł Szponar, zwrócił uwagę, że Trybunał podkreśla w omawianych wyrokach głównie dwa problemy – niewłaściwą interpretację art. 13 Konwencji haskiej oraz przewlekłość postępowań o wydanie dziecka.

W odniesieniu do środków indywidualnych przekazał, że skarżącym nie przysługują środki odwoławcze od orzeczenia wydanego na podstawie Konwencji haskiej, więc nie przysługują im inne środki krajowe. W zakresie środków generalnych poinformował o przetłumaczeniu wyroków z grupy *K.J.* na j. polski, opublikowaniu ich i upowszechnieniu. Dodatkowo MS zaktualizowało w bieżącym roku dokument dot. Konwencji haskiej w kontekście standardów ETPC oraz przetłumaczyło zestawienie orzecznictwa ETPC dot. uprowadzenia dziecka za granicę, przygotowane przez Kancelarię Trybunału.

Poinformował także o opracowaniu danych statystycznych dot. postępowań o wydanie dziecka na podstawie Konwencji haskiej w sposób umożliwiający porównywanie danych i prostszą interpretację danych. Z zestawienia wynika, że większość takich spraw udaje się zakończyć w terminie 6 tygodni - w 2024 r. 122 sprawy zakończono w terminie 6 tygodni, a 120 po terminie. Przy czym dane pokazują bardzo duże obciążenie Sądu Okręgowego w Warszawie, w którym większość spraw nie zostaje zakończona z zachowaniem 6-tygodniowego terminu (70 do 40). W tym kontekście MS wyraziło opinię, że ustanowienie SO w Warszawie jedynym sądem w kraju rozpatrującym wszystkie odwołania w tego typu sprawach nie wydaje się z perspektywy czasu najlepszym rozwiązaniem.

Przedstawiciel MS poinformował również, że obecnie trwają prace legislacyjne nad nowelizacją ustawy o wykonywaniu niektórych czynności organu centralnego z 2018 r. (nr w wykazie prac legislacyjnych rządu: UC103). Po wejściu w życie tych zmian zostaną wyeliminowane przypadki wstrzymania postępowań o wydanie dziecka (obecnie możliwe jest dwukrotne obligatoryjne wstrzymanie postępowania, już po wydaniu orzeczenia).

Przedstawicielki Krajowej Rady Sądownictwa, Anna Dalkowska i Katarzyna Chmura, zwróciły się do MS z pytaniem o przyczynę negatywnych w ich ocenie trendów, wskazując na duże obciążenie sądów zajmujących się tym typem spraw, czego przyczyną są wakaty na stanowiskach sędziowskich. Wskazały, że scedowanie przyczyny problemów z zachowaniem 6-tygodniowego terminu przez sądy na złe prawo stanowi unik, podczas gdy rzeczywistych przyczyn należy szukać w polityce kadrowej MS.

Krajowy Koordynator Oceny Skutków Regulacji w KPRM, dr Katarzyna Grzelak-Bach, wskazała w kontekście prowadzonej dyskusji na problem zbyt rzadkiego oparcia oceny skutków regulacji projektowanych regulacji na rzetelnej analizie i dowodach oraz na analizie oceny *ex post*.

IV. Informacja nt. dobrych praktyk w zakresie wykonywania wyroków, stosowania i upowszechniania standardów wynikających z Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

Pełnomocnik zaproponował dodanie nowego punktu do agendy posiedzeń Zespołu ds. ETPC, którego ideą jest danie przestrzeni chętnym uczestnikom posiedzeń Zespołu do zwięzłego przedstawienia informacji na temat dobrych praktyk funkcjonujących w danym urzędzie czy instytucji (np. prowadzenie specjalnych zakładów na stronach internetowych lub intranetach poświęconych prawom człowieka i orzeczeniom Trybunału, rozsyłanie informacji upowszechniających, publikacje, szkolenia).

Na początek Pełnomocnik przedstawił dwa pozytywne przykłady działania na poziomie krajowym w odpowiedzi na konkretny wyrok Trybunału, które pozwolą na wykonanie w najbliższym czasie dwóch wyroków:

- *Grzyski p. Polsce* dot. naruszenia prawa dostępu do sądu w związku z późnym powiadomieniem skarżącego przez pełnomocnika z urzędu o braku podstaw do sporządzenia skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego, co uniemożliwiło mu zwrócenie się do pełnomocnika z wyboru (stan faktyczny sprawy miał miejsce przed zmianami legislacyjnymi z 2015 r.).

Ostateczne wykonanie tego wyroku będzie możliwe dzięki wyrokowi Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie wniosku skarżącego o wznowienie postępowania po wyroku ETPC na podstawie art. 272 § 3 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Mimo że sąd w wyroku oddalił skargę o wznowienie postępowania, to w uzasadnieniu odniósł się szeroko do wyroku Trybunału w sprawie skarżącego, analizując przyczynę naruszenia i co z niego wynika dla analizowanej skargi.

WSA w Bydgoszczy zauważył, że Trybunał w Strasburgu nie zakwestionował samej jakości pomocy świadczonej przez pełnomocnika z urzędu, lecz brak wystarczającego czasu pozostawionemu skarżącemu na ewentualne skorzystanie z usług pełnomocnika z wyboru. Sąd krajowy uznał zatem, że konsekwencje stwierdzonego przez Trybunał naruszenia należy wyeliminować na poziomie krajowym na drodze wznowienia postępowania – w wyniku tego stwierdził zaistnienie i zasadność wskazanej przez skarżącego podstawy wznowienia i uznał, że ponowne rozpoznanie musi objąć całe postępowanie. Sąd krajowy zbadał więc czy stwierdzona podstawa wznowienia miała wpływ na treść uprzednio wydanego wyroku krajowego. Po przeanalizowaniu

ponownie meritum sprawy uznał, że nie miała ona wpływu na jego treść, w związku z czym zadecydował o oddaleniu skargi o wznowienie.

- *Rogalski p. Polsce* dot. naruszenia art. 10 Konwencji z uwagi na brak podania przez sąd dyscyplinarny odpowiednich i wystarczających powodów decyzji o nałożeniu sankcji dyscyplinarnych na skarżącego-adwokata.

W odpowiedzi na wyrok Trybunału strasburskiego, w 2024 r. Okręgowa Rada Adwokacka w Warszawie zarządziła zatarcie ukarania dyscyplinarnego skarżącego, wykreślenie wzmianki o ukaraniu i usunięcie z akt osobowych dokumentów dotyczących ukarania (na podstawie art. 95ł ust. 4 i 6 ustawy – Prawo o adwokaturze). Wykonuje to zatem środki indywidualne wynikające z wyroku ETPC.

Przedstawiciel Sądu Najwyższego, prof. Arkadiusz Lach, wskazał z kolei, że od 2019 r. SN przygotowuje co roku komentarz orzeczniczy do wyroków ETPC, w którym omawiane są sprawy pozostające w zainteresowaniu SN, przede wszystkim dotyczące spraw polskich, ale omawiane są również wyroki wydane w sprawach przeciwko innym państwom.

Komentarze orzecznicze obejmują ok. 80-90 orzeczeń. Sprawy zostają opisane i opatrzone komentarzem będącym próbą odniesienia się do potrzeby zmian legislacyjnych po wyroku ETPC, a w przypadku wyroków przeciwko innym państwom – przełożenia konkluzji z danego wyroku na warunki polskie. Publikacja jest dostępna online. Obecnie dostępny jest komentarz za 2023 r., natomiast za 2024 r. gotowy będzie na koniec bieżącego roku.

V. Sprawy różne

Pełnomocnik zwrócił się do uczestników posiedzenia z prośbą o aktualizację informacji o wyznaczonych z ramienia reprezentowanych przez nich instytucji członków lub uczestników posiedzeń Zespołu.

Paweł Wierdak
Pełnomocnik Ministra

**Uczestnicy posiedzenia Zespołu ds. Europejskiego Trybunału Praw Człowieka
w dniu 30 września 2025 r.**

Przewodniczący Zespołu	Paweł Wierdak , Pełnomocnik MSZ ds. postępowań przed ETPC
Sekretarz Zespołu	Marta Kaczmarska , Zastępca Pełnomocnika MSZ ds. koordynacji wykonywania wyroków ETPC
MSZ DPT	Agata Rogalska-Piechota , Zastępca Pełnomocnika
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	Jakub Cygan , Dep. Bezpieczeństwa Narodowego Katarzyna Grzelak-Bach , Departament Oceny Skutków Regulacji i Analiz Renata Sieradzka , Departament Prawny Anna Mazurczak , Dep. ds. Równego Traktowania
Kancelaria Sejmu RP	Bartosz Pawłowski , Biuro Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji
Kancelaria Senatu RP	Elżbieta Owczarek , Sekretarz Komisji Praw Człowieka i Praworządności
Ministerstwo Aktywów Państwowych	Małgorzata Augustyniak , Departament Prawny
Ministerstwo Cyfryzacji	Magdalena Kujawińska , Dep. Współpracy Międzynar.
Ministerstwo Energii	Arkadiusz Żurawel , Departament Prawny
Ministerstwo Finansów	Andrzej Statek , Dep. Współpracy Międzynarodowej
Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	Iwona Siek , Departament Prawny
Ministerstwo Klimatu i Środowiska	Michał Kobylński , Departament Prawny Adriana Gzik , Departament Prawny
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego	Filip Tarłowski , Departament Współpracy Międzynarodowej
Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Jacek Marcinkowski , Departament Prawny
Ministerstwo Sportu i Turystyki	Maciej Pielą , Departament Prawny
Ministerstwo Sprawiedliwości	Anna Sporczyk-Popielarczyk , Departament Współpracy Międzynarodowej i Praw Człowieka Paweł Szponar , DWMPC Marcin Mrowicki , Departament Prawa Karnego
Ministerstwo Zdrowia	Ewelina Baka , Dep. Współpracy Międzynarodowej
Naczelny Sąd Administracyjny	Adrianna Szypszak , Kancelaria Prezesa NSA
Sąd Najwyższy	Arkadiusz Lach , Biuro Studiów i Analiz
Trybunał Konstytucyjny	Anna Pudło-Jarek , Wydział Studiów
Biuro Rzecznika Praw Dziecka	Magdalena Czajkowska , Dyrektorka Zespołu Spraw Międzynarodowych i Konstytucyjnych
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich	Marek Chochowski , Zastępca Dyrektora Zespołu Prawa Konstytucyjnego, Międzynarodowego i Europejskiego
Centralny Zarząd Służby Więziennej	Kacper Suwiński , Biuro Dyrektora Generalnego, Pełnomocnik DG Służby Więziennej ds. Ochrony Praw Człowieka i Równego Traktowania
Komenda Główna Policji	Anna Maj-Wydra , Pełnomocnik Komendanta Głównego Policji ds. Ochrony Praw Człowieka Marta Krasuska , Zespół ds. Ochrony Praw Człowieka
Krajowa Rada Sądownictwa	Anna Dalkowska Katarzyna Chmura
Urząd do spraw Cudzoziemców	Robert Wróbel , Biuro Szefa Urzędu